

مدرس:

خلیل عقیلی فرج

k.aghili.f@chmail.ir

تفسیر موضوعی قرآن کریم

جلسه دوازدهم

پایه نهم (۱)

خداشناسی در قرآن (۱)

۱- علم بی انتها

◀ با علم انسان به آگاهی خداوند از اندیشه، باور، گفتار و رفتارهایش، در مقابل خداوند احساس مسئولیت بیشتری خواهد داشت.

۲- رحمت بی پایان

◀ بر اساس آیات قرآن رحمت خداوند بر همه موجودات گسترده شده است.

۳- حلم و بردباری

◀ خداوند در عین آگاهی از گناهان و ستم های پندگان و قدرت در عقوبت ستمگران، در عذاب آن ها تعجیل نمی کند و به آن ها فرصت کافی برای پشیمانی و توبه می دهد.

خداشناسی در قرآن (۲)

۴- توبه پذیری

◀ خطاپوشی و مغفرت الهی در سه مرحله انجام می شود:

۱- پوشاندن گناهان ۲- از بین بردن گناهان ۳- تبدیل گناهان به حسنات

۵- انصاف گویی خداوند

خداوند در تحلیل رفتار دیگران و داوری در مورد مسائل مختلف هیچ گاه از مدار حق خارج نمی شود.

◀ فایده شناخت صفت انصاف گویی خداوند: بندگان نیز در قضاوت های خود در مورد دیگران

راه انصاف را پیش بگیرند.

در قرآن کریم به موضوع رسالت انبیا(ع) پرداخته شده و معارف و داستان زندگی برخی از ایشان انعکاس پیدا کرده است.

الف) فلسفه رسالت: ارسال پیامبران چه دلیل و ضرورتی دارد؟

بر اساس آیات قرآن کریم پیامبران برای چهار هدف برانگیخته شدند:

۱- ابلاغ پیام خداوند

❖ ضرورت دریافت پیام خداوند و دلیل ملزم بودن به رعایت آن

❖ ویژگی های دریافت کننده پیام خداوند برای بشر

۲- هدایت مردم به سوی رستگاری

- ❖ دلیل تحلیلی ناکافی بودن قدرت عقل بشر برای هدایت خود
- ❖ دلیل تاریخی ناکافی بودن قدرت عقل بشر برای هدایت خود

۳- رفع اختلافات دینی و اجتماعی

انسان ها فطرتا علاقمند به زندگی اجتماعی و عقلا ناگزیر از آن هستند. از سوی دیگر زندگی اجتماعی همواره همراه با زیاده خواهی و قانون گریزی گروهی همراه است که باعث منازعات و دعاوی حقوقی می شود.

◀ خداوند متعال تنها کسی است که اجازه تعیین حق و حدود هر شخص و قضاوت میان مردم جامعه را دارد.

یا داوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ

ای داوود ما تو را جانشین خود در زمین کردیم پس بین مردم به حق داوری کن (ص:۲۶)

۴- حاکمیت قسط و عدالت اجتماعی

عدالت اجتماعی که در فرهنگ قرآن از آن با عنوان «قسط» یاد شده به معنای بهره مندی **مستحقانه** همه افراد جامعه از امتیازات موجود **بدون در نظر گرفتن ملاحظات غیر ارزشی** مانند رنگ پوست، زبان، نژاد، قومیت و ... است.

❖ آیا عدالت صد درصدی ممکن است؟

❖ مهمترین نتیجه ناعدالتی اجتماعی، تقسیم مردم جامعه به دو دسته **ثروتمند و فقیر** است که قرآن کریم

ثروتمندان این چنینی را با نام «**مُترَفان**» به معنای افراد برخوردار از مال و مُکنت (ناحق) می خواند. همچنین

فقیران جامعه ناعادلانه در بیان قرآن کریم «**مستضعف**» خوانده می شوند.

❖ سنگین ترین مشکلات پیامبر تقابل با همین مترفان جامعه بود.

صلى الله عليه وآله
اللهم صل على محمد وآل محمد